

Ka zajedničkoj evropskoj budućnosti Balkana: istorijski i savremeni pogledi na regionalnu saradnju

9. i 10. jun 2022, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Skerlićeva 1
Simultani prevod francusko-srpski

Registracija

9. jun

8h30-9h00 **Registracija učesnika**

9h-9h30

Otvoranje

dr Vladimir Pištalo, upravnik Narodne biblioteke Srbije,

Nj.E. Pjer Košar, ambasador Francuske u Srbiji,

Nj.E. Emanuel Žiofre, ambasador Evropske unije u Srbiji (*očekuje se potvrda*),

Anamarija Viček, državna sekretarka u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja,

Tobias Flessenkemper, šef misije Saveta Evrope u Beogradu

9h30-11h15

Jedan vek regionalne saradnje na Balkanu: nepoverenje, snovi, realnost

Moderator: Simon Riko, pomoćnik urednika, „*Courier des Balkans*“

Nestanak velikih imperija iz vremena hoencolernske, habzburške, romanovske i osmanske dinastije za sobom je ostavilo geostratešku prazninu koju je francuska diplomatija nastojala da popuni promovisanjem projekata regionalne saradnje. Dok je Mala Antanta trebalo da osigura održivost mirovnih ugovora koji su potpisani posle Prvog svetskog rata, projekti regionalne saradnje čiji su inicijatori bili Andre Tardije i Luj Bartu trebalo je najpre da reše posledice Velike ekonomske krize 1930-ih, pre nego što Sovjetski Savez otpočne sa formiranjem novih saveza.

Ovi prvi pokušaji regionalne saradnje bili su praćeni, nakon uspostavljanja komunističkih režima, projektima koji su nužno morali da uzmu u obzir bipolarni posleratni svet. Balkanskim paktom potpisanim u Ankari, zapečaćeno je približavanje komunističke Jugoslavije Zapadu, a potom su ekonomskom reformom 1965. godine uspostavljene još tešnje veze sa Evropskom ekonomskom zajednicom.

Nakon Titove smrti i pada Berlinskog zida, regionalne integracije i približavanje regiona evropskoj zajednici poprimilo je novu dimenziju, ali je ta dinamika prekinuta bratoubilačkim ratovima s početka 1990-ih. U praskozorje novog veka, evropske integracije su postale suština spoljne politike koju je podržavala francuska diplomatija. U tom kontekstu, perspektiva evropskih integracija Zapadnog Balkana potvrđena je 2003. godine na samitu u Solunu.

- Florin Turçanu, Univerzitet u Bukureštu
- Slobodan Soja, bivši ambasador Bosne i Hercegovine u Parizu, istoričar
- Vojislav Pavlović, Balkanološki institut SANU, Beograd

11h15-11h45 kafe pauza

11h45-13h30 **Prevazići ratove u balkanskim društvima : vekovni izazov**

Moderator: Stanislav Sretenović, Institut za savremenu istoriju

Burna istorija Srbije i Balkana tokom devetnaestog i dvadesetog veka, uključujući i poslednji ubilački rat u bivšoj Jugoslaviji 1990-ih, ukazuju na teškoće ovog regiona da, kako u konkretnom tako i u apstraktnom smislu « izađe iz rata » da bi se posvetio prosperitetu u stabilnom okruženju.

Međutim, političke promene 2000. godine i demokratska tranzicija koja je usledila otvorili su Srbiji nove izgleda, a posebno integracije u Evropsku uniju. Da bi objasnili dug i mukotrpan put koji je Srbija prešla tokom dva veka, učesnici ovog okruglog stola će se osvrnuti na jedno ključno pitanje: na koji način, sa kojim ciljevima i kojim izazovima se prošlost i ideologije prožimaju kroz istoriju Srbije i Balkana. ?

Na nacionalnom, regionalnom i svetskom nivou, istoričari i pravnici će na ovom panelu razgovarati o pojmu „pomirenja“ kroz prizmu odnosa istorije i sećanja u različitim istorijskim, pravnim i geografskim kontekstima.

- Marie Hassler, Univerzitet u Nansiju
- Uroš Ćemalović, Institut za evropske studije, Beograd
- Artan Puto, Državni univerzitet u Tirani

13h30 - 14h30 **Zaključak i perspektive: Ahmet Insel**

14h30 - 16h Ručak (Kafe - knjižara / Narodna biblioteka Srbije)

10 juin

8h30-9h00 **Dolazak i registracija učesnika**

9h-9h30 **Uvodna reč: Tobias Bütow**, generalni sekretar Francusko-nemačke kancelarije za mlade OFAJ

9h30-10h30 **Uloga civilnih društava u zbližavanju naroda Balkana**
Moderator: Floran Marsiak, generalni sekretar Francusko-austrijskog centra za pristup Evropskoj uniji

Evropske integracije i regionalna saradnja su politički procesi čiji uspeh zavisi isto tako a i posebno od angažovanja civilnog društva. Njihova uloga na Balkanu je od suštinskog značaja, jer se u njihovim okvirima oblikuju konkretni projekti koji vremenom doprinose zbližavanju naroda u regionu. Civilna društva, u tom smislu, nisu samo « matica » za željene transformacije, već su i njihove « pčele radilice ». Koje inicijative treba pokrenuti u oblasti privrede, kulture i omladine? Koji doprinos zbližavanju balkanskih naroda pružaju civilna društva? Kakav odjek imaju na političkom planu ? I kako jačanje njihovih veza na regionalnom nivou doprinosi široj ideji evropske pripadnosti?

- Sonja Avlijas, Univerzitet u Beogradu
- Milena Dragičević Šešić, Univerzitet umetnosti u Beogradu
- Marija Bulat, Regionalna kancelarija za mlade
- Tobias Bütow, Francusko-nemačka kancelarija za mlade

10h30 – 11h kafe pauza

11h-11h30 **Uvodna reč: Alen Lamasur**, predsednik Opservatorije za nastavu istorije u Evropi Saveta Evrope, bivši ministar francuske vlade, bivši evropski poslanik

11h30-13h00 **Pomirenje, saradnja, suživot: koja je budućnost Balkana?**
Moderator: Aleksandra Kolaković, Institut za političke studije, Beograd

Balkanski region je u poslednjih trideset godina pretrpeo krupne promene. Istovremeno, nasleđe proteklih vekova je i dalje prisutno u dinamici saradnje koja je danas na delu. Nakon ratova 1990-ih, države i društva su prošla kroz period tranzicije tražeći puteve evropskih integracija. Gde smo sada u odnosu na proteklih trideset godina? Kako izgleda naš suživot na regionalnom nivou i dokle se stiglo sa regionalnom integracijom ? Na kojoj je udaljenosti Zapadni Balkan u odnosu prema Evropskoj uniji. Na ovom panelu poseban akcenat biće stavljen na vladavinu prava, regionalnu saradnju, integracione inicijative kao što su RCC ili *Otvoreni Balkan*, kao i na saradnju između EU i Zapadnog Balkana u oblastima ekonomije, ekologije, novih tehnologija, kulture i nauke.

Učesnici će nastojati da analiziraju savremene međunarodne odnose s obzirom na istorijski kontekst u koji je region uronjen, posebno se osvrćući na geopolitičke promene, interese velikih sila na Balkanu, kao i na posledice rata u Ukrajini u regionu.

- Alen Lamasur (Alain Lamassour), Opservatorija za nastavu istorije u Evropi
- Jelena Todorović Lazić, Institut za političke studije, Beograd
- Valida Repovac Nikšić, Univerzitet u Sarajevu
- Žak Rupnik (Jacques Rupnik), Sciences Po, Pariz

13h-13h30 **Zaključak: Filip Vernj**, Sciences Po Pariz

13h30-13h45 **Završna reč**

